

BONE ARTEFACTS FROM HISTRIA

CORNELIU BELDIMAN*, VIORICA RUSU-BOLINDET**, DIANA-MARIA SZTANCS*,
ALEXANDRU BĂDESCU***

Keywords: agriculture, ancient anvil, ancient sickle, bone industry, bone hairpin, bone tube, iron technology, Histria.

Abstract: The paper presents the results of the analysis of recent data regarding an assemblage composed of 19 artefacts retrieved during the 2010 and 2012 archaeological excavations in the *Basilica extra muros* Sector of the ancient city of Histria (today Istria, Constanța County, Romania). The objects represent complete and used pieces (tools, adornments and a bone tube) as well as raw material (cattle metapodials and radius). The five artefacts discovered in 2010 represent (probably) raw material for anvil manufacturing (cattle metapodials, radius); another nine pieces discovered in 2012 were used as anvils for manufacturing the toothed iron sickles and were dated back to the IInd century AD. The assemblage also contains four bone hairpins and a bone tube (for preserving needles? or perhaps used as whistle?). In the past six decades, the bone (and antler) anvils have provoked numerous debates relating to their origin, diffusion and (especially) their function. Dated between the Vth century BC and the XVIIIth century AD, such items seem to be present in two large geographical areas covering the western basin of the Mediterranean Sea and the western and northwestern regions of the Black Sea. The methodology for their research involves the analysis of various parameters: information about the context of their discovery, type, state of preservation, raw material, dimensions, manufacture, traces of use, reshaping, and traces of re-use. The traces of manufacture and use were currently analysed using an optical microscope. Other than stressing the relative rarity of such finds, it is worth emphasising that the study of ancient bone (and antler) anvils from Romania benefits from the advantage of an extended and unitary research while bringing an important documentary contribution to the presence of these controversial artefacts in some central-eastern regions of Europe. The artefacts in question illustrate complex interconnections between traditions extending over a long period of time, ancient crafts and the agrarian economy at the contact between iron technology (iron smelting, manufacture of iron tools), bone and antler processing, the use/re-use of the artefacts that resulted, and the cultivation of cereals in Antiquity in the regions around the Black Sea.

Cuvinte-cheie: agricultură, ac de păr de os, seceră, industria osului, suport de os, tub de os, prelucrarea fierului, Histria.

Rezumat: Lucrarea prezintă rezultatele analizei datelor recente privind o categorie specială reprezentată de 19 piese, recuperate în campaniile arheologice 2010 și 2012 de la Histria, sectorul *Basilica extra muros*. Piesele reprezintă materie primă neprelucrată (patru metapodii și un radius de vită), piese finite și utilizate (suporturi pentru dințarea secerilor de fier – 9, ace de păr – 4 și un tub de os). Artefactele sunt datate în secolul al II-lea e.n. În ultimii 60 de ani suporturile pentru dințarea secerilor de fier au generat numeroase controverse, legate de originea, difuziunea și mai ales, rolul lor funcțional. Ele au fost descoperite în două mari arii geografice incluzând bazinul occidental al Mediteranei și zonele de vest și nord-vest ale Mării Negre și sunt datate între secolul al V-lea î.e.n. și sec. al XVIII-lea. Metodologia de studiu include analiza unor parametri variați precum datele relative la contextul descoperirii, tipul, starea de conservare, materia primă, dimensiunile, modul de fabricare, urmele de folosire, reamenajarea, urmele de reutilizare. Urmele de fabricare și utilizare, au fost analizate sistematic cu ajutorul microscopiei optice. În afară de relativa raritate a acestor piese, putem menționa faptul că studiul suporturile antice de os (și corn de cerb) pentru dințarea secerilor de fier descoperite în România are avantajul unui demers extins și unitar, furnizând o importantă contribuție documentară asupra prezenței acestor controversate artefacte în regiunile central-estice ale Europei. Obiectele în discuție ilustrează interfața complexă a unor tradiții de lungă durată, vechi meșteșuguri și economie agrară la contactul între tehnologia reducerii și prelucrării fierului, procesarea osului și a cornului și utilizarea/reutilizarea artefactelor rezultate și cultivarea cerealelor în antichitate în regiunile din jurul Mării Negre. Studiul nicovalelor antice de os și corn din România și în primul rând cele descoperite la Histria oferă astfel o importantă contribuție la cunoașterea tehnologiei și economiei în Europa antică.

1. THE ARCHAEOLOGICAL CONTEXT

The archaeological research of the past decade (2001–2012) at Histria (Istria, Constanța County) – an ancient city located on the western coast of the Black Sea – was conducted by Alexandru Suceveanu

* “Dimitrie Cantemir” Christian University, Faculty of History, 176 Splaiul Unirii, Sector 4 040042 Bucharest 53, Romania; e-mail: cbeldiman58@yahoo.com; e-mail: beldiana22@yahoo.com.

** The National History Museum of Transylvania, 2 Constantin Daicoviciu St., 400020 Cluj-Napoca, Cluj County, Romania; e-mail: viorusul@yahoo.com.

*** The National History Museum of Romania, Calea Victoriei No. 12, Sector 3, Bucharest, Romania; e-mail: alex_bades@yahoo.com.